

Kaupunginhallitus 17.08.2026

Lausunto ympäristöministeriölle kansallisesta ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Olsen Saara

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan ympäristöministeriölle laaditun lausunnon kansallisesta ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta.

Käsittely

Päätös

Selostus

Ympäristöministeriö on pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa kansallisen ennallistamissuunnitelman luonnoksesta. Lausunnot on pyydetty 27.8.2026 mennessä. Linkki lausuntopyyntöön:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=29771194-e7c9-44fb-b396-27ecfc9ca0cb>. Espoon kaupunki on jättänyt lausunnon 7.7.2026 ympäristöministeriön kirjaamoon.

Espoon lausunnossa Kansallisesta ennallistamissuunnitelmasta lausuttiin vain kaupunkiympäristöartiklaan liittyen. Tämän artiklan osalta oli tiedossa, mitä sisältöä ennallistamissuunnitelmaan on tulossa, koska Espoon ympäristöjohtaja on ohjausryhmässä ja kuutoskaupungeilla on lisäksi ollut oma ryhmänsä, jossa sisällöistä on keskusteltu. Lausuntopyyntö tuli nopealla aikataululla kesällä, joten lausunnossa keskityttiin kaupunkiympäristöartiklan kommentointiin.

Taustaa:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta (EU) 2024/1991 julkaistiin 29.7.2024 ja se astui voimaan 18.8.2024. EU:n ennallistamisasetus toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategiaa ja pyrkii osaltaan pysäyttämään luontokadon etenemisen. Asetuksen toimeenpanoa varten jäsenmaat laativat kansalliset ennallistamissuunnitelmat ja toteuttavat tarvittavat esiselvitykset ja vaikutusarviot niiden ennallistamistoimenpiteiden määrittämiseksi, jotka ovat tarpeen asetuksen 4–13 artiklassa säädettyjen ennallistamistavoitteiden saavuttamiseksi sekä unionin yleisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi ottaen huomioon uusin tieteellinen näyttö.

Suunnitelman ensimmäinen luonnosversio on toimitettava EU:n komissiolle syyskuun 1. päivään mennessä. Sen perusteella käynnistyvät keskustelut EU-komission kanssa suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä ja rahoituksesta. Suunnitelma tullaan vielä päivittämään mm. komission palautteen perusteella ennen lopullisen version toimittamista komissiolle syyskuuhun 2027 mennessä eli seuraavan hallituskauden alussa.

Tiivistelmä lausunnosta:

Espoon kaupunki pitää ennallistamisasetuksen ja kansallisen ennallistamissuunnitelman tavoitteita kaupunkiympäristöjen osalta kannatettavina. Kaupunkivihreän ja puuston lisääminen on tärkeää ilmastomuutokseen sopeutumisen, luonnon monimuotoisuuden sekä asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Toimenpiteiden tulee kuitenkin olla toteuttamiskelpoisia, kustannustehokkaita ja paikallisiin olosuhteisiin sovitettuja. Monet kaupungit, kuten Espoo, toteuttavat jo laajasti kaupunkivihreää tukevia toimia, mutta suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden vaikuttavuus on Espoon kaltaisessa kasvavassa kaupungissa rajallinen. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa esitettyä laajempaa keinovalikoimaa, yksityisten maanomistajien mukaan ottamista sekä valtion tarjoamia rahoitus- ja kannustinjärjestelmiä.

Espoon kaupunki katsoo, että kaupunkien tulee voida itse määrittää latvuspeittävyyden tyydyttävä taso. Espoon väestönkasvu ja kaupunkirakenteen tiivistyminen olemassa oleviin keskuksiin ja raideliikenteen varten merkitsevät väistämättä myös viheralueiden ja latvuspeittävyyden vähenemistä, vaikka uudet alueet suunniteltaisiin nykyistä vihreämmiksi. Nykyistä latvuspeittävyyttä korkeampi tyydyttävä taso voisi rajoittaa merkittävästi kuntien mahdollisuuksia sovittaa yhteen maankäytön, ilmaston, luonnon monimuotoisuuden ja kestäväen yhdyskuntarakenteen tavoitteita. Liian tiukat vaatimukset UCC- eli kaupunkiekosysteemialueella voivat Espoossa johtaa kaupunkirakenteen hajautumiseen entistä pahemmin. Tyydyttävän tason asettamisessa tulee huomioida myös voimassa oleva kaavatilanne. Ministeriön tulisi huomioida kasvavien kaupunkien tilanne myös valtakunnallista viherpinta-alan tyydyttävää tasoa asettaessaan ja komission kanssa tyydyttävien tasojen viitekehyksestä neuvotellessaan.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Lausunto kansallisesta ennallistamissuunnitelmasta

Oheismateriaali

- Ympäristöministeriön lausuntopyyntö Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta, VN_25123_2024-YM-313
- 1.7.26 Ennallistamissuunnitelman yhteenveto

Tiedoksi